

VİCDAN HAREKETİ:

Çünkü İnsanız!

İnsanlık ailesi olarak bizler, savaşmamak ve eğer savaş söz konusu ise de insani, ahlaki ve hukuki kurallara uymak konusunda tüm dinî ve ahlaki metinlerde defalarca uyarılıyoruz. Ancak ne var ki, günümüzde uluslararası sözleşmelere bağladığımız savaş hukukuna neredeyse devletlerin tamamına yakını taraf olsa da savaş coğrafyalarında gitgide daha da vahşileşen, akıl mantık sınırlarını zorlayan insanlık suçları işlenmeye devam ediyor ve bizler ne bu suçları işleyenleri cezalandırabiliyoruz ne de bu zalimane uygulamaları engelleyebiliyoruz.

Hepimiz biliyoruz ki, insanlık tarihi kanlı savaşlarla dolu. Son 7000 yıllık dünya tarihinin her yüz yılına bakıldığında sadece 13 yıl barış içinde yaşamış insanlık. Bizler savaşları önlemeyi başaramadık ama maalesef kitleler hâlinde ölmeyi ve öldürmeyi her zaman başardık! Biliyoruz ki dünyanın dört bir yanında insanlar çok acılar çekti, çekmeye de devam ediyor. Geçen yüzyılda yaşanan iki dünya savaşı, bugün herkesin büyük bir üzüntüyle ve ibretle andığı savaşlar. Bu savaşlarda dünyanın dört bir yanından her renkte milyonlarca insan hayatını kaybetti. Oysaki kıyılan canların her biri, en az kendi biricik canımız kadar kıymetli, her birinin hayalleri en az bizlerin hayalleri kadar renkli ve zengindi. Sevdikleri de hepimizin sevdikleri kadar değerliydi...

Bu savaşlarda sayısız savaş suçu işlendi. Bir daha asla bu acılar yaşanmasın diye neredeyse yeryüzündeki her evden, her sokaktan, her camiden, her kiliseden, her havradan dualar göğe yükseldi; ama ne savaşlar bitti ne de çekilen acılar...

Yeryüzünün gördüğü bir başka acımasız savaş da Mart 2011'de SURİYE'de başladı. Suriye savaşı sırasında, canlı yayınlar eşliğinde çok sayıda savaş suçunun ve insanlığa karşı suçun işlenişine şahit olduk, olmaya da devam ediyoruz: Kullanılması yasak kimyasal ve biyolojik silahlar, varil bombaları ile katledilen, çırpınarak can veren çocukları yine canlı yayınlarda izledik. İşkence, tecavüz, infazlar, toplu katliamlar, toplu mezarlar, milyonlarca insanın sınır dışı edilmesi ve daha nice zulüm... Hasılı Suriye savaşı sırasında resmi rakamlara göre 450 binden fazla insan hayatını kaybetti. Kayıt altına alınmayan ölüm ve kayıpların sayısı ise bilinmemektedir. Bugüne kadar 13.500'ün üzerinde kadın hapsedildi ve 7000'in üzerinde kadın hâlâ bu hapishanelerde her gün işkence görüyor, tecavüze uğruyor, türlü insanlık dışı eziyete maruz kalıyor. Suriye rejimi kadınlara tecavüzü bir silah olarak kullandı, kullanmaya devam ediyor. Hapishane gibi kullanılan boş fabrika, hangar vb. binalarda tutulmaların sayısı ise bilinmiyor. Bazı kadınlar hamileyken alındı ve tutuldukları yerlerde doğum yaptı; bazı kadınlar evlerinden çocuklarıyla birlikte alınarak hapsedildi... Bazı kadınlar ise, tutuldukları yerlerde sayısız tecavüze uğradı ve bu tecavüzler sonucu olan çocukları oralarda doğurmak zorunda bırakıldı. BM Bağımsız Uluslararası Suriye Araştırma Komisyonu, damgalanma endişesi ve travma gibi nedenlerle cinsel şiddet vakalarının gerçekleşenden çok daha azının bildirildiğini kaydediyor.

Cenevre Sözleşmeleri başta olmak üzere, ilgili uluslararası sözleşmeler, savaş koşullarında sivil halkın zarar görmemesi ve insan hakları ihlallerinin önlenmesi için düzenlemeler getirmiştir. Cenevre Sözleşmelerinin 4'üncüsü, umumiyetle sivil halkın haklarına özgü olarak düzenlenmiştir. Bu çerçevede temel olarak, "Herkes temel hukuki garantilerden yararlanma hakkı tanınacaktır. Hiç kimse işlemediği bir suçtan dolayı sorumlu tutulamaz. Hiç kimse fiziksel ve psikolojik işkenceye, bedeni cezaya, onur kırıcı veya küçük düşürücü davranışa tabi tutulamaz. Çatışma tarafları ve silahlı güçleri, savaş yöntemleri ve araçları konusunda sınırsız seçeneğe sahip değildirler. Sınırsız, aşırı acıya ve gereksiz kayıplara yol açacak savaş araç ve yöntemlerini kullanmak yasaktır. Çatışma tarafları, sivil halkı korumak amacıyla her zaman sivil halk ve savaşçılar arasında ayırım gözetecektir; ne sivil nüfus ne de sivil kişiler saldırı hedefi olacaktır."

Ayrıca Cenevre Sözleşmeleri kadınların korunması için spesifik olarak şu hususları da düzenlemiştir: Kadınlar özel saygıya konu olacak ve özellikle ırza tecavüz, zorla fuhuş ve diğer her tür ahlak dışı saldırıya karşı korunacaktır.

Silahlı çatışmaya ilişkin olarak tutuklanan, gözaltına alınan ya da alıkonulan hamile kadınların veya kendisine bağımlı çocukları bulunan annelerin durumları azami öncelikle değerlendirilecektir.

Taraflar, azami ölçüde, çatışmaya ilişkin bir suç sebebiyle hamile kadınlar veya kendisine bağımlı çocukları olan kadınlar hakkında ölüm cezasına hükmetmekten çekinmeye gayret edeceklerdir. Bu niteliğe haiz kadınlar hakkında bu tür suçlara yönelik ölüm cezası icra edilmeyecektir.

Ayrıca dört Cenevre Sözleşmesinin ortak 3. maddesine göre “Yüksek Akit Taraflarından birinin topraklarında ortaya çıkan uluslararası nitelikte olmayan bir silahlı çatışma durumunda, çatışmaya taraf olanlardan her biri, en azından aşağıdaki hükümleri uygulamakla yükümlü olacaktır:

Silahlarını bırakmış olan silahlı kuvvetler mensupları ve hastalık, yaralanma, tutuklanma veya başka bir nedenle savaş dışı kalan kişiler de dâhil olmak üzere çarpışmalarda aktif rol almayan kişiler ırk, renk, din ve inanç, cinsiyet, doğum veya servet ya da benzer bir kritere göre ayırım yapılmadan bütün koşullarda insani muamele görecektir. Bu amaçla yukarıda belirtilen kişilere aşağıda belirtilen muamelelerin yapılması nerede ve ne şekilde olursa olsun yasaktır ve de yasak olarak kalacaktır.

Yaşama ve kişiye yönelik şiddet; özellikle her tür öldürme, zalimane davranış ve işkence

Rehin alma

Kişisel onura tecavüz, özellikle küçük düşürücü ve onur kırıcı davranış

Uygar uluslarca vazgeçilmez olduğu kabul edilmiş tüm adli güvenceleri sağlayan düzenli kurulu bir mahkeme kararı olmaksızın ceza verilmesi ve bu cezaların infazı

Uluslararası sözleşmeler, bu sözleşmeleri etkili olarak uygulaması gereken devletler, uluslararası yargı mekanizmaları ve uluslararası topluluğun bütün bileşenleri, yürürlükte olan hukuk kurallarınca düzenlenmemiş durumlarda da insanların bu temel ilkelerin ve kamu vicdanının koruması altında olduğunu kabul ederler. İnsan hayatının ve onurunun korunması temel prensiptir.

Bizler hukukun etkisinin ve adaletin tecellisinin KAMU VİCDANI yani İNSANLIK VİCDANININ harekete geçmesiyle mümkün olabileceğine inanıyoruz.

Hepimiz biliyoruz ki, BARIŞ tüm insanlar için en HAYIRLI olandır. Ama savaş kadar kolay olmuyor barışı inşa etmek. Yine de savaşın da bir hukuku olsun, vahşileşmenin önüne geçilsin istiyoruz. ÇÜNKÜ İNSANIZ ve insana yakışanı yapmak istiyoruz. Savaşın bir hukuku bir ahlakı olmalı diyoruz. İster uluslararası nitelikte bir savaş olsun isterse yerel bir savaş ya da çatışma, yukarıda sayılanlar bir savaş suçudur ve bundan sorumlu olan herkesin yargılanması ve sadece mağdurlara değil tüm insanlık ailesine hesap vermesi gerekmektedir.

BİZ kimiz?

BİZ, Suriye zindanlarından yükselen sessiz çığlıklarız.

BİZ, insanlık vicdanıyız.

BİZ, dini, dili, ırkı, rengi ne olursa olsun insanların işkence görmeden, zulme uğramadan onurlu ve insanca yaşaması gerektiğine inananlarız.

BİZ, Suriye savaşında zalimce hapsedilen her mahpus çocuk ve kadının özgürlüğü için yeryüzündeki tüm insanların kalbinden ve dudaklarından yükselen duaların ve kelimelerin ta kendisiyiz.

BİZ, hepimiz için, insan haklarının korunduğu adil bir dünyanın ancak Suriyeli kadınların ve çocukların özgürlüğünden geçtiğine inanıyoruz.

Ve BİZ HEMEN ŞİMDİ!

SURİYELİ MAHPUS KADIN VE ÇOCUKLAR İÇİN ÖZGÜRLÜK İSTİYORUZ!